

id: SI_005

model: openai/gpt-5.4-mini

seeds:

04_risiko: mulighet

03_relasjon: tillit

05_handling: implementer

01_perspektiv: strategisk

02_tidhorisont: syklisk

Instans SI_005

Seeds: strategisk | syklisk | tillit | mulighet | implementer

Magnus bør ikke velge mellom “kjør” og “vent” — men mellom **styrt usikkerhet** og **ukontrollert usikkerhet**. I kommunal praksis er en forsvarlig pilot mulig når risikoen **eies av organisasjonen**, ikke av enkeltpersonen.

1) Risikostyring i grånyanser

Bruk en 4-nivå matrise i beslutningsnotatet:

- **Grønn:** avklart rettslig grunnlag / standard risiko
- **Gul:** avklart prosess, men tolkningsrom i praksis
- **Oransje:** reell juridisk usikkerhet, men avgrenset konsekvens og reverserbarhet
- **Rød:** ukjent formål, høy personvern-/sikkerhetskonsekvens, irreversibel bruk

Pilot kan forsvares i **oransje**, ikke i rød. Forsvarlighet krever: tydelig avgrenset formål, lavdatabehandling, kort levetid, reverserbarhet, og eksplisitt politisk risikotaking.

2) Ansvar og dokumentasjon

Sett opp en **tverrfaglig risikoworkshop** med juridisk, sikkerhet, fag og økonomi. Output skal være:

- felles **risikoregister**
- signert **uavklart-punkter-liste**
- **lederbeslutning** som viser hvem som anbefaler, hvem som advarer, og hvem som aksepterer

Viktig: Juridisk og sikkerhet skal ikke “godkjenne alt”, men **dokumentere sitt faglige syn og restusikkerhet**.

3) Leverandørklausuler

Krev minst:

- rett til **revisjon / innsyn** i relevante kontroller
- **datarolle-avklaring** og underleverandøroversikt
- **security incident notification** innen 24 t
- **opplysningsplikt ved modellendringer**
- **exit-/slettingsklausul**
- ansvar for **brudd på avtalte sikkerhetskrav**, ikke “GDPR-garanti”

4) Minimalstandard for pilot

Absolutt minimum:

- testdata eller sterkt begrenset produksjonsdata
- human-in-the-loop før beslutning mot innbygger
- logging av input/output og avvik
- DPIA/ROS som viser rest-risiko
- tidsavgrenset pilot (8–12 uker)
- stoppkriterier og rollback-plan

5) Politisk samtale

Si: **“Dette er et valg om å ta kontrollert risiko nå, eller ukontrollert risiko senere.”** Legg fram 3 alternativer med konsekvens, ikke én anbefaling. Da tvinges politisk ledelse til å eie valg.

6) Tidskompromiss

Den tredje veien er en **trinnvis pilot**:

1. intern sandbox
2. begrenset tjenestepilot
3. evalueringsgate med juridisk/sikkerhet/politikk

Neste steg

1. Kall inn til 90-min risikoworkshop og krev signert risikoregister.
2. Lag ett beslutningsnotat med grønn/gul/oransje/rød og tre alternativer.
3. Forhandle leverandør med minimumsklausuler før noen pilot starter.